

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háberben 1915. máj. 1. a szerkesztésért felelős: **PURJESZ M. R.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bécskeresztényi-út 2., telephely: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

Az oroszok hátrálnak a szövetséges hadak előtt.

Nagy győzelmek Bukovinában és Lengyelországban.

A Kárpátokban is visszaszorítottuk az oroszokat.

Az oroszok az utóbbi napokban minden hadiszíntéren offenzívába mentek át. Ugy látszik, hogy ez már az utolsó erőlködésük, mert minden támadásuk megdönt a szövetséges hadak bátor és elszánt küzdelmein.

Különösen égyhárcaink múlták minden vonalon messze fölül az oroszokat. Az oroszok nem igen tudták legutóbb Varsó körül, sem Bukovinában vívott küzdelmeikben kellően fedezni ágyúikkal hadműveleiket, így mindenütt meg kellett érni a szövetségesek érnél hátrálókat.

Ez eredményezte azt, hogy a szövetséges hadak ismét közelebb lépköztek Varsó felé. Bukovinában vívott győzelmeket már maguk az oroszok is elismerik.

A legutóbb kiadott hivatalos jelentések a Kárpátokban vívott győzelmek harcainakról és az oroszok visszaszorításáról tesznek említést.

Mai híreink a következők:

Höfer jelentése.

A galíciai és a lengyelországi arcvonalon nincs változás, egyes szakaszokon égyhárc és kisebb csatározások folytak. Az ellenséget tüzésünk tűze arra kényszerítette, hogy Tarnówól délre megint néhány lövészárkot kiirtasson.

A helyzet a Kárpátokban is általában változatlan. Az oroszokat több, a szorosok magaslataitól délre előretolt állásukból visszaszorítottuk.

A déli hadiszíntéren sincsenek események.

Höfer, altábornagy,

Sikereink Bukovinában.

Beszterce, jan. 26.

Bukovinában hős védőcsapataink napszóról napszóra kiváló eredményeket

érnek el. Csak néhány napja annak, hogy Jakobínánál heves orosz támadást veritünk vissza, nagy veszteségeket okozván az ellenségnek és újabbán már ismét jelentékeny sikerekről lehet beszámolni. Kirilbabánál három napszóra harc után megfeszítettük az oroszoktól. Ma már bevonulhattak oda csapataink.

Az ellenség súlyos veszteségeit, melyekkel szemben a mi veszteségeink egészen jelentéktelenek voltak, ma még megközelítően sem lehet megállapítani. Annyi azonban kétségtelen, hogy csak Kirilbabánál több mint száz fogoly került a kezünk közé.

A másik igen fontos eredmény az Aranyos Beszterce folyó mentén, a romániai határon értük el, ahol sok nehézséggel küzdve, szorítottuk vissza a bujáráló orosz hadcsapatokat.

Mind ezek a magyar katonák éretlensége szempontjából is nagy sulyal bíró sikerek, hanem csak küzdő csapataink amugy is kitűnő szellemét, hasam a közönségnek bizakodó hangulatát is a legkedvezőbbben befolyásoló olyan tények, amelyekből az orosz offenzíva mielőbbi megtörésére lehet biztos reményt meríteni.

A helyzetei legutóbbban tükrözi vissza az ellenség leplezetlen megrokkányodása Jakobínánál előtt.

Egyébként ma csendes nap volt. Az orosz gyalogság támadást ma sem kísérelt meg. Csak égyhárc volt, melynek hatásait csak akkor méltányolhatjuk kellőképpen, ha tudjuk, hogy tüzésünk munkája valóban elsőrendű.

Az oroszok kárpáti visszavonulása.

Kopenhága, jan. 26.

A Politiken jelenti: Az orosz lapok hadindósiat az táviratozzák,

hogy a rossz időjárás miatt a Galícia ellen indított orosz offenzívát abbahagyják. Az oroszok és egyéb közlekedési vonalak egyszerűen járhatatlannak. A Kárpátokban az oroszok kedvezőbb felkészültségű hadállásokba vonultak vissza, ahol most várakozni kell.

Kopenhága, jan. 26.

A pétervári távirati égyhárc most már hivatalosan is beismert, hogy orosz hadműveletek a Kárpátokban szünetelnek állítólag a havszás miatt és azért a németek Rawka jobb partján való elhelyezkedését már nem tudják megsérte-dályozni.

Radauc felé üldözzük az oroszot.

Oradna, jan. 26.

A Kirilbabánál megvert orosz sereg maradványa Lucimán és Moldován keresztül menekül. Radauc felé győztes csapataink állandóan nyomon követve üldözik az ellenséget.

Bukarest, jan. 26.

Kisenevből érkezett hírek egyértelműleg azt a hírt hozzák ide, hogy az orosz hadügyi kormány megdöntötte az 1891-94. évi korosztályokat a szokásos hónap 21. és 22-én a Russ gőzűző, a mely uszályhajókat vontatott, Ismellából Ranybe szállította. Onnan vasúton mentek Kisenevbe s azonnal felszerelték őket Szombaton, s hónap 23-án, szeket a csapatokat vasúton Novosziljcsébe vitték, onnan pedig azonnal tovább indultak a bukovinai harcokra.

Beszélik továbbá, hogy az 1915. évi korosztálybeli nycok, akiket csak az év május elején kellett volna becsorozni, néhány nappal előtől váratlanul sürgős behívást kaptak. Bunek az újonclétszámnak — az "Odeski Listok" szerint — teljes összege 584.000 ember. Ugyanez a lép közli, hogy az oroszországi katonai akadémiák második tanfolyamának valamennyi növendékét tisztességes léptették elő és már beosztották a csapatokhoz. Március elején a most első tanfolyambeli növendékeket is tisztességgel fogják a harcokra vinni.

Tüzésünk rommá lött egy orosz pozíciót.

Krakó, jan. 26.

A Gazetta Krakowska írja: Ma tüzésünk új sikereiről érkeznek ide hírek. Tarnówól nyugatra az oroszok még december közepén fontos pontokat foglaltak el a Dunajec folyó balpartján. Ez elfoglalt pontok között volt egy nagy majorság is, amelyet az oroszok

megerősített hídővé változtattak. Ezt a pozíciót tüzésünk rommá lötte. Természetesen az oroszoknak 600 lépéssyre kellett visszavonulniuk.

Nagy tüzéségi csata Kelet-Poroszországban.

Nyugati hadiszíntér: Nieport és Ypern környékén tüzéségi harcok folytak.

Berry au Bactól délnyugatra egy lövészárk, amelyet néhány nappal előtől elfoglaltunk a franciáktól elvesztettünk.

Míg tegnap a chaisoni lövbortól északra csak tüzéségi harc folyt, ma ott gyalogsági küzdelmek is ki-felbörtök, amelyek még tartanak.

Az argonnei erdőszélessen Verdun-tól északra és Toultól északra ismét tüzéségi tevékenység folyt.

A franciáknak a Hartmannswellerkopf ellen indított támadásait mind visszaveríték. Az erdőben folyó harcokban a franciák nagy veszteségeket szenvedtek, nem kevesebb, mint 400 francia vadász halálát találtuk meg. A francia hadifoglyok száma emelkedik.

Keleti hadiszíntér: Kelet-Poroszországban azon az arcvonalon, amely Lötzentól, a Gumbinenszól keletré és északra fekvő területekig húzódik, tüzéségi harc folyik. Az ellenséget tüzésünk arra kényszerítette, hogy egyes hadállásait Gumbinenszól délkeletre költtesse. Gumbinenszól északra az oroszoknak ellenünk indított támadásait — súlyos veszteségeket okozva nekik — visszaveríték.

Bzák Lengyelországban sincs változás.

A Pillcától keletré nem történt lényeges esemény.

A legfelső hadvezetőség.

Német repülőgépek ismét bombázták Dünkirchent.

Rotterdam, jan. 26.

Párisból érkező távirati jelentés szerint tegnap több német repülőgép jelent meg Dünkirchent és környéke fölött és körülbelül 80 bombát dobta le az egyes falvakra. Eddig két halottról és tizenöt súlyos sebesültől érkezett jelentés. Francia és angol repülőgépek nyomában üldözni kezdtek a német repülőgépeket.

Ujabb német támadás Soissonsra.

Genf, jan. 26.

A "Newyork Herald" párisi kiadása jelenti hadindósiat az távirata alapján: Az Aisne ara-

dás valamivel spódi, azonban az utak még mindig járhatatlanok a folyó mizskét partján. Tegnapelőtt a németek egész nap heves ágyutűzel zúdították Solassura a 132. magaslatról. Az anyagi kár rop-pant nagy.

A franciák vesztesége 12 ezer ember.

Rotterdam, jan. 26.

A Morningpost a solassoni csatáról ma közölt jelentésében elismeri, hogy az az időközeli végsőleges volt a franciákra nézve. Kluck tábornok seregét ékei verték a franciák arcvonalába, a minék folytán a franciák igen nagy veszteségeket szenvedtek. Megbízható jelentések szerint a franciák vesztesége 12.000 ember volt, és hogy egyáltalán át tudtak menekülni a folyón, azt csak annak köszönhetik, hogy sikerült mindkét szárnyukat összevonni és a német támadó arcvonalat keresztülre alá vetni. Az angol lap a németek veszteségét halottakban, sebesültekben és foglyokban hat ezer emberre teszi.

Az oroszországi szerb gyűjtés kudarca.

Berlin, jan. 26.

Oroszországban gyűjtést indítottak Szerbia részére. A gyűjtés az orosz lapok jelentése szerint eddig nem nagy eredménnyel járt. Maga az orosz miniszterelnök, Goremkin, csak 50 rubelt írt alá. Attól tartanak, hogy ha a kormány nem lép föl nagyobb erővel, a gyűjtés csúfos kudarccal fog végződni.

Orosz segítség Szerbiának.

Bécs, jan. 26.

A bécsi Morgen című lap közli a következő genfi táviratot: A Tribuna megérkezése alapján közli, hogy a Csarfejedő, Patriolt, Bezzarabec, Comte Ignatoff, Belgrade és Romania orosz hajók Szerbia felé menet bekapcsolják a Dunába. Minden egyes hajó több uszályt visz, a melyeken ágyuk és lövegek vannak. A gőzöket franciá tengerésziltek vezénylik.

Törökország háboruja.

Konstantinápoly, jan. 26.

Erzluhanból (Anatólia) jelentik, hogy 32 tüzérből és 2400 lövelőlegénységből álló orosz fogolyzállítmány érkezett oda. A foglyok elbocsátása szerint a Turkeziánból a Kaukázusba szállított csapatok a legutóbbi időben oly súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy igen sok század létezésre kusz emberre spódi.

Az oroszok visszavonulása.

Kogenhsza, jan. 26.

A „Novaja Vremja” közli, hogy az oroszok Passina Katalában makkos harcok után tanácsosabbnak találták Saganin vidékére visszavonulni. Igen sajnálatos, hogy a fekete-tengeri orosz flottának még mindig nem sikerült Aropiban és Trepezumban a török csapatszálítmányok partraszállítását megakadályozni.

vonulni. Igen sajnálatos, hogy a fekete-tengeri orosz flottának még mindig nem sikerült Aropiban és Trepezumban a török csapatszálítmányok partraszállítását megakadályozni.

Törökországban nincsen görögüldözés

Konstantinápoly, jan. 26.

Az Agence Milli a következő hivatalos közleményt hozza: Egyes görög lapok a legutóbbi időben azt írják, hogy az ottomán görögöket Alvaliban üldözik, azt egyeseket meggyilkoltak. A hivatalos vizsgálat és magának a görög metropolitának tanúsága szerint ezek a hírek tisztára rosszakaratu koholmányok.

Új csata készül az Aisne mentén.

Genf, jan. 26.

Francia parlamenti körökben rendkívül nagy az elkeseredés a miatt, hogy a francia hadgyminiszter a solassoni időközeli részlettel még mindig hithojja a francia közvélemény előtt.

Craonne vidékén a legutóbbi napokban lefolyt küzdelmekben már érezhető volt a német győzelem közökeménnye. Ideérkezett hírek szerint Kluck hadserege az utóbbi napokban nagy magereztőseket kapott, a miből az entente seregek vezetői azt következtetik, hogy a németek az Aisne mentén újabb nagy csatát akarnak kezdeni.

Jóralavó, megbízható fiu tanulóknak

felvétetik e lap nyomdájában.

Keresünk megvételre használt wertheim szekrényt.

Cim a kiadóba.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél Makón.

Egy ügyes, megbízható embert heti fizetéssel

felvesz e lap kiadóhivatala.

NAPI NIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 27. szerda. Róm. kath. Ar. sz. Ján. Protestáns Ar. sz. Ján. Görög Orosz január 14. R. és sz. vi. Nap kel 7 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 49 perckor.

Időjárás. Enyhe idő várható, sem mi vagy csak kevés osapadékkal. Sürgönyprognózis: Enyhe, semmi, vagy kevés osapadék. Déli hőmérséklet 5-8 fok C.

A piaci visszaalóések ellen. A háboru okozta drágaság már magában véve is igen kellemetlen főleg a polgárság azon részére, a mely élelmiszert a piacról szerzi be. Mindentelje élelmiszert elérte a legmagasabb árát. Ezt már csak kégyetlen eltűrel a közönség, mert ugy sem segíthet rajta. A nagy drágasághoz, mint arról többben panaszkodnak, most még az is járul, hogy sokan nem megfelelő árut visznek ki a piacra. Különösen sok visszaalóés történi a tej-jei és engek termékeivel. Régebben az illetékes rendőrkötőség gyakran tartott vizsgálatot a tejpiacra, melynek mindig meg volt a közönség által különösen becsült haszna. A háboru kitörése óta ilyen piac vizsgálat aligha volt. Ez az oka annak, hogy a tejpiacra oly sok visszaalóés történi. E helyen kell megjegyeznünk azt is, hogy a piacra igen sok üzlet árulnak, mely aligha az a keverék, melyet a törvény előír. Ezt ugyan bejós a hatóságoknak kellően ellenőrizni, azonban bizonyos ellenőrzésel kötelesege a törvény is volna a hatóságoknak.

Ismét árvíz lesz a tavasszal. Ez ében ismét el lehetünk készülve erre, hogy tavasszal ismét árvíz lesz. E télen különösen sok volt a csapadék és most nagy havazásokról írnak egy Magyarországi északkeleti részből, valamint Erdélyből. Ez mind annak igazolására szolgál, hogy tavasszal az árvízről ismét nem leszünk megkímélve.

Sárosok az utcai átjárók. Ugy látszik, hogy az ideitől már minden nagyobb híd, lakább fegyver nélküli fog elcsúszni, de ennél sárosabb től is áll volt már emberemlékezet óta. E sáros tölben állandóan azt tapasztaljuk, hogy a kocsiutak képező munkádám utakat gondosan letakarítják, de az átjárókat a legkevésbé. Ezek aztán olyan sárosok, hogy alig lehet rajtuk átmenni. Elismerjük, hogy most a háboru miatt a hónapszámosok közül is több hadbavozult, de senyi mindenesetre van, hogy az átjárókat általuk meglekeine takarítsák. El tudják ezt a munkát végezni a szegényemház öregei is, csak valaki, aki erre illetékes megparancsolná nekik.

Az utazók figyelmebe. A polgármesteri hivatal értesít a közönséget, hogy kiadott rendelkezések szerint a m. kir. államvasutak arad - békéscsaba, arad - tövis, békéscsaba - nagyvárad és végül szolnok - püspökhatányi vasut vonalain a személyszállító vonatokat csak azok használhatják, akik utazásuknak közérdekből való szükségességét hatósági bizonyítvánnyal igazolják. Az erre vonatkozó bizonyítványokat a polgármesteri hivatalnál kell kérni.

A kétkoronás bankjegyek. Az Osztrák-Magyar Bank a kétkoronás bankjegyek kibocsátását megszorította, amennyiben ezt a fizetési eszközt kizárólag a katonai szükségletre kívánja korlátozni, a melyre az eredetileg szánva volt. A polgári szükségletet a bank ezért forintosokk fokozottabb mérvben való kibocsátásával akarja fedezni. Ezenkívül a bank a kétkoronás jegyeket utakkal pótolja, amelyekel a saját nyomdájában állít elő, míg az első kibocsátás a bank másirányu elfoglatlaga miatt a magániparra bízott.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezők: Szilágyi István Riffal Jullianával. Elhalt: Tadolnai János 11 hónapos korában.

Egy szakképzett vincellér,

aki a konyhakertészethez is ért, felvétetik Iritz Miksánál.

A fiatal népfölkelők sorozása.

A sorozás február 18-tól március 24-ig tart.

Az 1886. évi XX. tc alapján utasítottak mindezen népfölkelésre kötelezettek, kik az 1895. és 1896. ében születtek, valamint azon 1891. évi születésűek, kik sorozó vagy vesvege felülvizsgálati bizottság által 1914. év végéig fegyverképtelenségen osztályozottak, illetőleg katonai vagy honvéd felülvizsgálati bizottság által a közönségi hadsereg, haditengerészet, a honvédség vagy a csendőrség kötelezettek 1914. év végéig elbocsátottak, vagy állítási kötelezettségüknek eddig eleget még nem tettek, továbbá azok a 33-36 év közötti egyének, kik időközben a magyar állampolgárságot megkezerezték, hogy összeírásuk végett a tartózkodási hely közönségi előjáróságánál (városi hatóságánál), kiközönségében a körjegyzőségek azok helyén jelentkezzenek és pedig az 1895. ében születtek 1915. január 27. és 28. án, - az 1896. ében születtek 1915. január 29. és 30. án és végül az 1891-ik ében születtek 1915. január 31. án.

A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettek netán birtokában levő munkakönyv vagy más, a személyi adatokat felülvizsgáló okmány illetőleg népfölkelési igazolványi könyv, igazolásul felmutatandó.

Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének, összeírásuk után az előjárásnak később közzétesendő rendelkezéséhez képest folyó évi február 18. és március 24. ig terjedő időközben és helyben népfölkelési bemutató szemlére fognak behívni és elővezetveit és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

Az alkalmazók bevonulásuk idejéről hirdetésny után nyermek értesítést.

A népfölkelésre kötelezettek, a bemutató szemlére egy megbízható klerikussal fognak utazni, s ugy oda mint vissza a vasúton a harmadik osztályon, (gőzhajón

Van szerencsénk t. Üzletfeleinket értesíteni, hogy vámmalmunkban a vámot buza, rozs, árpa és tengeri örlésnél

8°/₁₀-ra szállítottuk le.

A búzánál, rozsnál és árpánál csak természetbeni vámot szedünk, ellenben tengeri darálását 1 K 20 fillér készpénz vámért teljesítjük.
Zeitler gőzmalom.

J Á K S Ó   Á D Á M
műszerész- és géplakatos   Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakít, kiváló szakértelemmel: Motorok, dinamók és elektró motorok, automobilon, motorkerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveranyagok, varrógépek és gramafonok. Elvállal: Házitelefonok, villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását. Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szívesen 0-0   0-0   ad felvilágosítást.   0-0   0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegyek.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** — eredeti — kévekötés aratógépek már megérkeztek és azokat a legokosabb árban becsajátom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300-gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyancsak már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica iltetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica iltető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részét néha egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál tennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisai-féle kévekötés zsineget, elsőrendű gépeleket, Bacher-féle ekéket amerikai tűkőrcél kormányokkal, Imperator műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utászatu vas-pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek anélkül, hogy hegesztő géppel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelői!

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények.   Telefon szám 126.

Teljesen ingyen

adunk mindenkinek felvilágosítást „Hőseink nagy arckép-albumá”-ra vonatkozólag, ha a nap bármely szakában felkeresi kiadóhivatalunkat. Ezen a helyen is megemlítjük, hogy a behozott fényképek már munka alatt vannak, most új gyűjtést kezdünk, hogy mindazok, akik még nem hozták be hozzátartozóik fényképét kiadóhivatalunkba, módjukban legyen azokat elhelyeztetni az arckép-albumban. Tehát mindenki, ki

egy díszkötésű albumot

akar magának, melyten férje, rokona, vagy hozzátartozója arcképe van megőrkítve, hozza be minél előbb azoknak fényképeit, hogy a már nem soká sajtó alól kikerülő díszes arckép-albumban látható legyen. — Ha elegendő fényképpel rendelkezünk, akkor a további gyűjtést befejezzük, fényképeit mindenki sértetlenül vissza kapja és az albumot 1 korona lefizetése után átvéheti.